

Tijdschrift Natuurpunt afdeling Maldegem-Knesselare ♦ Jaargang 12 ♦ nummer 2 ♦ augustus 2012
Zie ook op www.natuurpuntmaldegemknesselare.be ♦ v.u. Develter Dirk, Torredreef 5, 9990 Maldegem

België-Belgique
P002580

Bos & Hei

Inhoud

Voorwoord....	1
Plantactie Maldegemveld – 5 maand later	3
Activiteitenkalender 2012.....	10
Activiteiten in de kijker.....	11
Wist je dat - weetjes uit het Maldegemveld	14

U zoekt / Wij bieden : Natuurgids m/v

Wie graag een wandeling wil onder leiding van een natuurgids of een cultuurhistorische gids kan bij ons terecht. Wij bieden de gids die u op gelijk welk moment op gelijk welke plaats om het even welk onderwerp wenst. En dit niet enkel in onze reservaten maar in de ruime omgeving van ons werkgebied van kleuter tot bejaarde, van school tot vereniging. Contact: Etienne Vanaelst, 09/3745986 of 0474/642323 of vanaelst.etienne@skynet.be.

Tijdschrift voor de leden van Natuurpunt, afdeling Maldegem-Knesselare.
Verschijnt 4 x per jaar. Deze editie is verschenen in een oplage van 380 ex.

Werkten mee aan dit nummer: Steven Degraer, Dirk Develter, Annick Vercaemer, Johan Bosmans

Voorwoord: Neen hoor, zelfs op reis in Zuid-Frankrijk vergeten we Natuurpunt niet...

Steven Degraer
Voorzitter Natuurpunt Maldegem-Knesselare

Natuurpunt en Frankrijk? Voor zover ik weet bestaat er in Frankrijk geen zusterorganisatie, die dezelfde brede natuurbehoudsdoelstellingen als Natuurpunt heeft. La LPO (Ligue de Protection des Oiseaux) is wellicht de meest bekende natuurbeweging. Vanaf de camping worden door de LPO zelfs excursies op zoek naar steenarend en korhoen georganiseerd. Groene jongens zijn er dus zeker. De strijd voor het behoud van de natuur wordt zelfs op straat uitgevochten, met “non aux loups” of “oui au parc naturel regional”. Je vindt de leuzes overal op straat geveerd. Ook hier dus de discussie hoe ver natuurbehoud en -herstel moet of kan gaan. De parallel met ons allerste natuurherstel in bijvoorbeeld het Maldegemveld is dus niet veraf. Wolven zullen het bij ons wellicht niet zijn, maar wat met everzwijnen, damherten en reeën? Een regionaal natuurpark ligt misschien wel dichterbij.

De parallel gaat zelfs veel verder. Wist je dat het natuurpark Cevennes, oorspronkelijk bebost voor zijn volledige oppervlakte van 910 km², tegen eind 19de eeuw volledig ontbost was ten voordele van schapen, koeien en zelfs de zijderups? Samen hiermee werden irrigatiekanalen aangelegd en terrassen voor landbouw aangebouwd. Natuur moest plaats maken voor intensieve landbouw. Het gevolg: water werd te snel afgevoerd, vruchtbare grond spoelde weg en dorpen werden met de regelmaat van de klok overstroomd. Ook bij ons een gekend fenomeen. Ruimte voor de natuur bleek absoluut noodzakelijk...

Natuurbehoud ‘avant la lettre’ nam hier toen zijn intrede. De mens moest opnieuw wat plaats maken voor de natuur – in dit geval uitgestrekte bosrijke heide – om zo ten volle van deze zelfde natuur gebruik te kunnen maken. Momenteel worden er nog steeds schapen, koeien en zelfs varkens gekweekt, maar nu op het ritme van de natuur. Ik ben er me ten volle van bewust: het is een moeilijk, doch noodzakelijk en fragiel evenwicht dat hier moet worden gezocht. Blijkbaar lukt het echter wel: het aantal

inwoners neemt opnieuw toe en de bezoekers verdringen zich op de vele lokale markten om de kwaliteit van het platteland te kunnen smaken. Kwaliteitsvol samenleven met de natuur kan!

In Zuid-Frankrijk misschien wel, maar niet in 't Meetjesland hoor ik jullie denken. Ik durf het te betwijfelen. Ook Knesselare en Maldegem kennen hun aantrekkingskracht met hun uitgestrekte bossen, kanalen en zelfs kreken. Op Europese erkenning kunnen ze in ieder geval ook al rekenen. De twee LIFE projecten ten voordele van de natuur in het Maldegemveld en het Leader+ project "Dynamische dorpskernen door een beleefbaar Drongengoedgebied" stellen beide als doel een kwaliteitsvolle en natuurrijke open ruimte aan te bieden. Daarenboven bieden onze natuurgebieden ook de meest duurzame garantie op het voorkomen van wateroverlast. Momenteel zijn bijvoorbeeld gesprekken aan de gang met de Provincie Oost-Vlaanderen om het Maldegemveld als natuurlijke waterbuffer in te richten: een pluspunt voor natuur en mens. Denk maar aan de veelvuldige overstromingen in Kleit.

Tegenwoordig zijn de Cevennes volledig erkend als natuurpark, inclusief de zo begeerde ruimte voor natuur.

En de parallel gaat verder. Zopas bezochten we 'le Plateau du Palais du Roi' nabij Mende, met op de weg ernaartoe de ons zeer bekende LIFE infoborden. In het natuurgebied vinden we... heide en koeien. Kortom, we staan niet alleen in de wereld!

FIETSHUIS
Geert De Loof
MALDEGEMSEWEG 67
9910 KNESSELARE
TEL. (09) 374 45 07
BTW BE 648 428 766 - GB 290-0362366-92

Plantactie Maldegemveld - 5 maanden later

Tekst & foto's: Annick Vercaemer

25 en 26 februari 2012... Een grote aanplantactie staat voor de deur. Grote spanning binnen de werkgroep. Zullen we zonnig weer hebben? Zal het niet vriezen? Zal er veel volk op afkomen? Hebben we tijdens onze voorbereiding niets vergeten? Doch de grootste vraag is: zullen we de 4750 planten allemaal de grond in krijgen op twee dagen? De zon was ons in ieder geval gunstig gestemd. Er is ook veel volk op afgekomen. En we hebben het overgrote deel van de struikjes geplant. Op maandag is de rest aangeplant in samenwerking met de scholen van Kleit en Ursel.

Ondertussen zijn we vijf maanden verder. Nieuwsgierig hoeveel struiken de overvloedige regen overleefd hebben. Op sommige plaatsen is het sowieso al behoorlijk drassig en blijft er water op het land staan. Teveel van dit goedje is natuurlijk niet zo bevorderlijk voor de groei en zou eerder voor rot en afsterven van de wortels zorgen. Gelukkig hebben de meeste struiken het overleefd, met minder dan 10% sterfte. De afgestorven planten zullen terug aangevuld worden door RLM (Regionaal Landschap Meetjesland).

Maar niet alleen de struiken groeien, ook het gras eromheen groeit. Het hoge gras zou verstikking van het plantgoed in de hand werken, dus moet er gemaaid worden. Na het volgen van een cursus natuurbeheer deze winter waarin ook het gebruik van de verschillende werktuigen, waaronder de bosmaaier, gedemonstreerd werd, wilden we dit ook eens omzetten in de praktijk. Dus eens telefoneren met Johan Bosmans. Maandagmorgen telefoon ... Annick en Marleen waren op zoek naar bosmaaiers om te gaan maaien. Snel naar het Booneveld met materiaal om de dames aan het werk te zetten. Materiaal wat weerspanning maar uiteindelijk toch aan de praat gekregen ... er kon nu volop met zijn tweeën gemaaid worden langsheen de aanplant. In de namiddag kwam Katrien de troepen versterken om het gemaaide gras tussen en langsheen de aanplant te leggen.

Op het einde van de dag stond de gehele aanplant in Booneveld "grasvrij" en hadden onze struikjes weer volop licht. Na het Booneveld was de aanplant in het bos aan de beurt. Daarna de aanplant op de maïsakker aan de loods. En daarna ... kunnen we terug beginnen in het Booneveld. Omdat we met de bosmaaier niet te dicht bij de stam kunnen komen, wordt het resterende gras met de handsikkel verwijderd. Het afgesneden gras wordt tussen de aanplant gelegd om verstikking van het gras te bekomen zodat dit werkje in de toekomst niet meer gedaan hoeft worden. Het maaien van het gras is wel degelijk nodig om voldoende licht te geven aan de planten, want op de hooiweide is dit nog niet gebeurd en hier staat het gras hoger dan het plantgoed. Eén dezer dagen wordt dit dan ook onder handen genomen. De vrijwilligers zullen dit een tweetal jaar na elkaar doen tot de planten sterk genoeg zijn. Daarna volstaat het om te maaien langsheen de aanplant.

Eigenlijk is dit een aangenaam werkje. Er vliegen verscheidene vlinders rond je heen. Aan het Booneveld hebben we 3 Koekoeken gezien. Langs

het Prinsenveld liggen de runderen te genieten in het gras met een volle buik. Vorige week heb ik daar zelfs een vos gespot. Aan de loods stonden 3 damherten te grazen in de dreef. Je hoeft zeker niet ver op reis gaan. Je kan genieten aan je achterdeur als je er oog voor hebt.

Activiteitenkalender 2012

Raadpleeg voor een geactualiseerd overzicht van de activiteiten steeds ook natuurpuntmaldegemknesselare.be/activiteiten/activiteiten.html. Voor contactgegevens zie de voorlaatste pagina van dit nummer.

Datum	Activiteit	Trefpunt	Uur	Contact
Za 22 sept.	open werkdag in het Maldegemveld, info maldegemveld@natuurpuntmaldegemknesselare.be	parking ANB	09.00	Kurt & Karel
Zo 14 okt.	Trektelling in het Maldegemveld Info : Steven.debruycker@natuurpunt.be	parking ANB	07.30	Steven Debruy.
Zo 21 okt.	Week van het Bos	Drongeng oedhoeve	/	Etienne, Kurt & Steven
Za 17 nov.	Beheerdag kanaalberm te Knesselare	Kanaalbrug	09.00	Etienne
Za 15 dec.	open werkdag in het Maldegemveld, contact maldegemveld@natuurpuntmaldegemknesselare.be	parking ANB	09.00	Kurt & Karel

Toelichting trefpunt	Adres
Drongengoedhoeve	Drongengoedweg 9, Ursel
Kanaalbrug	kruispunt Hoekestraat en Zuidleie te Knesselare
parking ANB	langs de Drongengoedweg, 200 m van café-restaurant het Jagershof (Knesselare)

Activiteiten in de kijker

14-21 oktober: Week van het Bos : een activiteit i.s.m. ANB, RLM, VBV, de gemeentes Knesselare en Maldegem

Hou deze week alvast vrij voor tal van activiteiten in het kader van de Week van het Bos, waarbij jullie Natuurpuntafdeling jullie allen heel graag zou verwelkomen in het Drongengoedbos. Niet te missen: grote publieksactiviteit op zondag 21 oktober vanaf de Drongengoedhoeve.

Uitgebreide praktische info volgt. Contactpersoon: Etienne Vanaelst, Kurt De Kesel en Steven Degraer (s.degraer@mumm.ac.be of 09/236 32 09)

17 november : Dag van de Natuur : Beheerdag in het kanaalreservaat te Knesselare

Heel het jaar door vrijwilligers van onze afdeling in de weer voor meer natuur. Naast het gidsen en vogels spotten (om er maar twee te noemen) wordt er in het kanaalreservaat te Knesselare ook gemaaid, gekapt, geknot, ... Kortom, bergen werk verzet. Niet enkel voor het plezier (want dit komt er zeker bij kijken) maar voor meer en betere natuur. Voor heel wat planten, vlinders, vogels zijn natuurgebieden hun laatste en veilig toevluchtsoord. Ze zijn immers op zoek naar natuur van een hoge kwaliteit, natuur eerste klasse. Met natuurbeheer proberen we te voldoen aan die hoge kwaliteitseisen. Onze inzet maakt het verschil!

We ontvangen je met open armen op onze Dag van de Natuur, kom dus zeker eens langs op **17 november**. Iedereen, van jong tot oud, ervaren in het buitenwerk of niet, kan er zichzelf nuttig maken. Er is een klus(je) voor iedereen. Natuurbeheer is natuurbeleving van de bovenste plank, in een prachtige omgeving. Je proeft er ook het speciale sfeertje dat op elke natuurbeheerdag aanwezig is. Een sfeer van samenhorigheid, samen 'gratis en voor niets' het beste van jezelf geven voor natuur. 'Een bende zotten?' Misschien wel, maar dan wel zot van natuur!

17 november hoort in (groene) fluo in jouw agenda te staan. Dan wordt er gemaaid in ons kanaalreservaat. En jij mag meedoen!

De voorbije harde winter heeft zijn tol geëist onder de Gaspeldoorn. Tijd dus om eens te verjongen en oude struiken weg te halen en af te voeren. Ook het raster is aan een nazicht toe en er valt ongetwijfeld nog wat maaiwerk op te knappen. Alle beheermateriaal is ter plaatse. Wij zorgen ook voor de innerlijke versterking.

Het is natuurlijk niet continue 'noeste arbeid' op zo'n Dag van de Natuur. We ontvangen je met een hapje en drankje.

Trefpunt: 09.00u kanaalbrug te Knesselare, kruispunt Zuid-Leiestraat en Hoekestraat te Knesselare. Contactpersoon : Etienne Vanaelst, conservator 0474/642323

**DAG van
de NATUUR**

**17
NOV
2012**

Jij mag meedoen langs de Kanaalberm!
9u - kanaalbrug – Hoekestraat te Knesselare
Voorzie gepaste werkkledij en handschoenen.

DE PUNT VAN DE
NATUUR
natuurpunt

kapsalon Moorea bij Kelly

Hairstyle voor dames en heren

Geuzestraat 36 Knesselare

Enkel op afspraak

telefoon nr 09 335 76 78

HONDA POWER PRODUCTS

H. DE DOBBELAERE & ZN
VERKOOP & HERSTELLING
TUINMACHINES

HOEKESTRAAT 52 • 9910 KNESSELARE
TEL & FAX (09) 374 48 25
BTW BE 648.195.867

SABA KEUKENS

Kronkalseide 279
Maldegem-Donk
☆ (050) 71.81.82
Fax (050) 71.75.84
BTW BE 432.776.485

Wist je dat - weetjes uit het Maldegemveld

Johan Bosmans

- De terreinploeg van Oostende de bermen voor de gemeente Maldegem aan het maaien is (zo'n 20 kilometer bermen gelegen rond of in de perimeter van het Maldegemveld).
- De bermen binnen de perimeter van het MV maar een 'halve' breedte gemaaid worden om alszo onze kleine gevleugelde vrienden wat te helpen. In de maand oktober-november zullen de bermen een 2e maaibeurt krijgen en zal er over de gehele breedte gemaaid worden.
- Onze kerkuilbak, in de loods, zal verplaatst worden in de hoop dat een koppeltje er hun "thuis" kan vinden.
- Er momenteel schapjes lopen op Zandhoogte (Maldegem) en Kasteelsite (Middelburg), beide natuureservaten van de gemeente Maldegem.
- We momenteel ook "werkvoormiddagen" en "werkavonden" (zomerperiode) organiseren daar het enthousiasme van onze vrijwilligers niet te stoppen is.
- Sommige van onze vrijwilligers organiseren hun eigen werkdagen tijdens hun vrije tijd (en of verlofdagen) ... nog meer enthousiasme ... waarmee wij HEEL BLIJ zijn.
- We momenteel de handen vol hebben met het vrijzetten van onze aanplanten ... het gras groeit enorm dit jaar (het enige positieve aan deze hele natte zomer).
- De eerste snede gras voor onze schapen en geiten binnen is ... die kunnen dus ook weer knabbelen gedurende de winterperiode.
- We het bezoek kregen van "Europa" om te komen kijken naar de stand van zaken van het lopende Life+ project in het MV.
- Er een verlenging zal aangevraagd worden van het Life+ project met een jaartje (tot einde 2014 i.p.v 2013). ...daar er nog vele werken moeten uitgevoerd worden.
- We na de vakantie rond de tafel zullen zitten met de gemeente Maldegem om de de plannen voor de inrichting van het speelbos concreet te maken.
- We weer op stap zijn geweest met de provincie Oost-Vlaanderen in functie van waterbergingswerken om de Ede te ontlasten.

NATUURPUNT MALDEGEM - KNESSELARE

Onze jonge afdeling telt 4 reservaten, waarvan 2 in eigendom. Hierin wordt getracht om bepaalde biotopen terug op te waarderen. Vooral ons heideterrein, het Maldegemveld, heeft op korte tijd bewezen dat er een groot potentieel is voor een flora van schrale bodem. Ook het Kanaalreservaat herbergt al een reeks zeldzame planten en jaarlijks steekt er wel een nieuw zijn kopje boven. Het Torrebos tenslotte is een klein bos met een grote variatie aan streekeigen bomen.

Voor de uitbouw van deze reservaten aan uw achterdeur is natuurlijk geld nodig. U kan uw gift storten op het rekeningnummer van Natuurpunt: 230-0044233-21. Giften vanaf € 40 zijn fiscaal aftrekbaar, een attest wordt automatisch opgestuurd. Twee van deze reservaten hebben een eigen projectnummer. Bij vermelding van dit nummer wordt uw donatie speciaal voor dit reservaat gebruikt. Voor het **Maldegemveld** is dit projectnummer **6627** en voor het **Torrebos** is dit **6639**.

CONTACTPERSONEN

Steven Degraer	Hoeksken 15, 9910 Ursel	Voorzitter	09 236 32 09	steven.degraer@ugent.be
John Beylemans	Aardenburgkalseide 396, 9990 Maldegem	Natuurstudie (vogels)	050 72 05 20	john.beylemans@pandora.be
Johan Bosmans	Onderdijke 41, 9991 Adegem	Penningmeester, werkleider Maldegemveld	050 72 00 92	johanbosmans121@hotmail.com
Luc Dellafaille	Vellare 41, 9920 Lovendegem	Bestuurslid	09 372 68 23	lucdellafaille@hotmail.com
Kurt De Kesel	Kluizestraat 50, 9910 Knesselare	Conservator Maldegemveld	09 374 71 16	maldegemveld@telenet.be
Dirk Develter	Torredreef 5, 9990 Maldegem	Conservator Torrebos, Redactie	050 71 91 82	fa302024@skynet.be
Karel Tack	Eduard Neelemanslaan 5, 9900 Eeklo	Beheerder Maldegemveld, logistiek	0499525385	karel.tack@telenet.be
Etienne Vanaelst	Westvoordestraat 21b, 9910 Knesselare	Conservator kanaalreservaat	09 374 59 86 0474642323	vanaelst.etienne@skynet.be
Frank Verheye	Pontweg 29, 9880 Aalter	Beheerder Maldegemveld	09 374 43 08	frank.verheye2@telenet.be

Een aantal van bovenvermelde personen vertegenwoordigen onze afdeling ook in allerlei commissies en nemen nog andere taken op. Daarnaast kan Natuurpunt nog rekenen op verschillende medewerkers!

Waar doen we het voor?

natuurpunt

Natuurpunt is met duizenden vrijwilligers en meer dan 11000 hectaren over 500 natuurgebieden in beheer de belangrijkste vereniging voor natuurbehoud en landschapszorg in Vlaanderen. Wij zetten ons in voor meer en betere natuur, zowel

binnen als buiten natuurgebieden. Natuur om in te wandelen of fietsen, natuur om van te genieten.

Met jouw lidmaatschap van Natuurpunt geef je samen met meer dan 80.000 gezinnen in Vlaanderen een duidelijk signaal dat ook jij natuur belangrijk vindt. Indien je niet in Maldegem of Knesselare woont, gelieve dan bij jouw overschrijving (**€ 24,00 per kalenderjaar op rek. nr. 230-0044233-21**) te vermelden dat je wenst ingeschreven te worden bij afdeling Maldegem-Knesselare. Zo geniet je van de volgende voordelen :

- 4 maal per jaar ontvang je automatisch 3 tijdschriften vol info over de natuur in Vlaanderen zowel als plaatselijk nieuws ; ons nationaal tijdschrift “Natuur.blad”, het tijdschrift van de regionale koepelvereniging Natuurpunt en Partners Meetjesland, evenals dit tijdschrift “Bos en Hei” van de plaatselijke afdeling Maldegem-Knesselare. Leergierige leden kunnen zich abonneren op twee meer gespecialiseerde tijdschriften Natuur.oriolus en Natuur.focus.
- Je kunt met het hele gezin gratis deelnemen aan al onze geleide activiteiten (cf. kalenders in vermelde tijdschriften en de website).
- Je geniet 10 % ledenkorting bij aankoop van boeken, t-shirts, verrekijkers e.a. in de Natuur.winkel. Je kunt ook met korting winkelen bij *A.S. Adventure*, *Tony Mertens* en *Schoenen Torfs*.
- Je ontvangt een welkomstpakket met daarin een CD met vogelgeluiden evenals onze Fiets- en Wandelgids met ruim 100 wandel- en fietsroutes in Vlaanderen en Wallonië. Je krijgt toegang tot de speciale ledenpagina's op de website. Daar vind je onder meer 80 wandel- en fietskaarten voor onvergetelijke daguitstappen.